І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 43 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го БЕРЕЗНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 8, 1961 No. 43 VOL. LXVIII.

УРЯДОВІ ФАХІВЦІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ЗБІЛЬШУВАННЯ ЕКОНОМІКИ В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ

ГЕЛЛЕР ВКАЗУЄ НА ТЕ, ЩО ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ РУХ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

Вашингтон. — 6-го березня в Спільній Економічній Конгресовій Комісії зізнавав голова Ради Економічних Дорадників д-р Волтер В. Геллер, який твердив, що економіка в ЗДА найближчих місяцях почне збільшуватися, бо деякі познаки вказують на те, що економічна рецесія кінчається. Як на відрадний факт вказував він на те, що пожвавився рух в роздрібній торгівлі в нюйоркській метрополії. Але Геллер заявив, що і надалі існують в економіці ще „слабі пункти". Оптимізм буде виправданий аж тоді, коли виявиться, що пожвавлення в деталічній торгівлі є постійне, а не сезонове, якби воно досі могло бути. Геллер сказав, що Федеральні економісти стежать за приходом весни так, як всі інші люди, але вони роблять це тому, бо хочуть знати, чи весна принесе більший рух в роздрібному розпродажу. Якщо так станеться, то це буде знаком того, що починає кінчатися економічна знижка і починається збільшування економіки. Геллер остерігав, що це буде тільки початок кінця рецесії, який приведе до ліквідації економічної знижки аж через кілька місяців після початку звишкування. Д-р Геллер остерігав проти того, щоб звишку на бірмі не вважати за кінець рецесії, бо попередній досвід із рецесіями в 1948-1949, 1953 - 1954 і 1957 - 1958 свідчить про те, що після більшої звишки деколи треба довше чекати на дійсну поправу економіки. На думку д-р Геллера фабрики мусітимуть випродати запаси товарів, які лежать на складах, а на це треба кількох місяців. Тому економічна поправа можлива буде аж після половини цього року. Темп економічного поліпшування залежний, покищо, від того, що робить кряд, який заплянував цілий ряд заходів, щоб скріпити економіку ЗДА. Якщо ці заходи будуть здійснені, і якщо також і стейтові леґіслятури та міські управи збільшать свої видатки на розбудову економіки, то є надія, що економічна поправа надійде вчасніше. Багато залежить також від того, чи громадянство матиме довір'я до урядових заходів і не обмежуватиме своїх закупів. На думку Геллера 10-місячна рецесія є знаком того, що американська економіка неправильно працює. Не сміє бути розходження в тому, що ми можемо випродукувати, і ми повинні продукувати для потреб місцевого ринку і для експорту. Коли б економіка зважала на ту вимогу, тоді не було б збільшування числа безробітних, бо економіка працювала б для дійсних потреб і не мусіла б зменшувати продукцію, звільняючи з праці робітників. Економіка ЗДА не сміє допустити до того, щоб число безробітних дійшло до 7% всіх робітних сил, бо тоді була б дійсна економічна криза. Тепер число безробітних виносить 6.6% всіх затруднених. Поки можна буде говорити про повну ліквідацію рецесії, — це значить, поки можна буде сказати, що немає поважнішого числа безробітних, — на це треба довшого часу, твердив д-р Геллер. На телевезійній програмі БНК-TV виступив професор Массачуссетського Технологічного Інституту і голова протирецесійної Комісії, яку покликав до життя президент Кеннеді — Пол А. Семюелсон, який передбачає, що вже перед серединою цього року настане зворот в економіці ЗДА, бо тоді вона почне зростати. Економіка буде зростати повільним темпом, але перед кінцем 1962-го року, на думку цього економіста, продукція дійде до попереднього рівня, і число затруднених буде на відповідному „непоганому рівні". Семюелсон гадає, що в найближчих місяцях не треба буде зменшувати податки, щоб скріпити економіку, якщо Конґрес ухвалить всі ті пропозиції, які уряд предложив для того, щоб поборювати економічну рецесію.

Телефонічні сателіти стануть прибутковим підприємством в 1970-му році

Вашингтон. — Окрема дорадча фірма Буз, Аллен і Гамілтон, яка вивчає прибутковість різних підприємств, предложила звіт фірмі, Летунській Корпорації Лакгід, що коло 1970-го року телефонічні сателіти будуть прибутковими підприємствами, а після дальшої декади вони виплатять всі ті кошти, які на них витратилося під час їхньої продукції і досвідів із ними. Цей звіт дістали урядові аґенції і приватні фірми, і вони є з нього задоволені. Побудову телефонічних сателітів плянують різні фірми, між ними Амерікен Телефон енд Телеграф Компані, яка має випустити коло 40 сателітів, які в половині цієї декади повинні вже діяти, і які мали б коштувати коло $ 170 мільйонів. Фірма Лакгід на спілку з Радіовою Корпорацією Америки плянують випустити два або три сателіти, які мали б бути на тому самому місці в космічних просторах і служити за тривкі телефонічні стації.

В АМЕРИЦІ

● **Президент** Рутґерського університету д-р Месон В. Гросс, промовляючи на зборах виховаників в готелі Статлер Гілтон в Ню Йорку, рекомендував, щоб в середніх школах (гай скулах) збільшити навчання латинської мови, бо це поліпшило б знання англійської мови серед студентів високих академічних шкіл. Ті студенти не можуть опанувати належно англійської мови, бо не знають латини, і не мають потрібного зрозуміння значення окремих слів.

● **Генеральний прокуратор** Роберт Ф. Кеннеді окремим листом подякував тим усім урядовцям, які в „Дні Вашинґтона" 22-го лютого прибули до праці, і тим способом відзначили ці роковини з дня народження великого американця. Генеральний прокуратор висловив надію, що цей приклад наслідуватимуть інші працівники його департаменту.

● **При кінці** минулого тижня на передмісті Шикаґо і в околиці шалів торнадо, який спричинив смерть одної особи та поранив 93 особи та спричинив матеріяльні шкоди на $ 5 мільйонів. Урядовець із бюра погоди заявив, що це був слабий торнадо, але він дуже швидко посувався вперед на передмісті міста Шикаґо. Сила вітру була така велика, що авта перевертала і людей викидала на дахи партерових будівель.

● **В Ню Йорку** в шпиталі помер у віці 67-ох років син колишнього польського президента Ігнатія Мосціцького — Міхал Мосціцький. Він був дипломатом, а від 1940 року жив у ЗДА, де працював як науковець - біолог, а також брав участь в політичному житті польської еміґрації.

● **Державний секретар** Дін Раск дотримується порядку який визначає дипломатичний протокол, і коли він виїжджає за кордон на збори НАТО або на збори представників держав Південної Азії до Банґкоку, то звітує своєму заступникові у Вашинґтоні, яким є діючий державний секретар Честер Вовлес. Так само робив колишній державний секретар Джордж Маршалл, але державний секретар Джан Фостер Доллес возив „свій уряд із собою" і нікому не звітував.

10 УКРАЇНСЬКИХ ПАРТІЙ І ГРУП ЗГОЛОСИЛИ СПІЛЬНИЙ МЕМОРІЯЛ ДО ОН

Об'єднані Нації. — Представники всіх членських держав Об'єднаних Націй дістали меморіял, датований „В екзилі 22 січня 1961", що його підписали такі українські політичні партії й організації: Закордонні частини Організації Українських Націоналістів (Ярослав Бенцаль), Організація Українських Націоналістів за кордоном (Богдан Кордюк), Організація Українських Націоналістів (Осип Бойдуник), Союз Гетьманців державників (Мартин Прозоровський), Союз Земель Соборної України Селянська Партія (Юрій Семенко), Спілка Визволення України (Володимир Назола), Українське Національно - демократичне Об'єднання (Мих. Добрянський), Український Національно-державний Союз (Євген Гловінський), Українська Революційно - демократична партія (Федір Гаєнко) і Український Християнський Рух (Гнат Мартинець). Таким чином той меморіял підписали всі три націоналістичні групи, всі партії, що входять в склад Української Національної Ради з єдиним винятком Соціялістичної партії, та з-поза УНРади гетьманці й апартійний Християнський Рух. Після найкоротшого огляду історії України і її новітніх визвольних змагань загальними штрихами, у тому меморіялі говориться таке: „Московсько — большевицький окупант позбавив український нарід не лише державної самостійности, національно-політичних прав і національного духово-культурного розвитку, але позбавив його навіть права на свобідне віровизнання, знищивши християнські Церкви — Українську Автокефальну Православну Церкву і Греко-католицьку Церкву. Ієрархів і духовенство тих Церков знищено фізично або заслано до концентраційних таборів. Які методи стосували і стосують російські большевики від сорока років супроти свободолюбної України, показують здавлені заворушення і повстання недавніх часів в Україні і українських політичних в'язнів у совєтських концентраційних таборах, так же як криваве здушення угорського повстання в 1956 році. Жертвою російського імперіялізму впало багато народів, і всі вони терплять від релігійного та національного насильства, а деякі впали жертвою повного ґеноцида. Большевицький імперіялізм є під сучасну пору небезпекою для всіх свобідних народів. Тісі загрози вільні народи можуть оминути лише через ліквідацію російсько-большевицької імперії та звільнення всіх поневолених народів, а в тому числі й України, з-під московського колоніяльного панування. Петро І, завоювавши Україну, створив Російську Імперію, яка стала загрозою для волелюбного світу. В добі „антиколоніялізму" існування Російської Імперії не має оправдання і є ганьбою для культурного світу. Підписані представники українських політичних угруповань в екзилі, що являються речниками українського народу, позбавленого тоталітарним режимом можливости свобідного вияву і вислову своєї волі, звертаються до Організації Об'єднаних Націй і всіх вільних народів з апелем: „поставити питання звільнення України з-під російсько - большевицького панування на форум Організації Об'єднаних Націй та включити це питання в денний порядок найближчої асамблеї при розгляді питання колоніялізму".

Кеннеді вимагає застосовування рівних прав при затруднюванні

Вашингтон. — 6-го березня президент Кеннеді видав перший розпорядок про те, щоб при приниманні на працю до підприємств, які працюють для урядових аґенцій, застосовувати рівні права для всіх не дивлячись на расову приналежність затруднюваних. Президент покликав до життя окрему комісію, яка має дбати про здійснювання цього розпорядку. На чолі Президентського Комітету в справах рівних прав при затруднюванні стоїть віце-президент Линдон Б. Джансон, а секретар праці Артур Дж. Ґолдберґ є містоголовою цього комітету. Цей комітет об'єднує два комітети в цій справі, які існували за президента Айзенгавера, але які не мали таких повновластей, які матиме новий комітет, який зможе з більшим успіхомпоборювати расові обмеження при приниманні на працю неґритянських робітників. Розпорядок президента Кеннеді встановляє, що ним зорганізований комітет почне діяти 30 днів після видання Президентового розпорядку. Згідно з новим розпорядком кожна компанія, яка працює для уряду, мусітиме підписати заяву про те, що вона і її контрактори не робитимуть жадних расових обмежень при приниманні на працю робітників. Всі компанії мусітимуть дозволити урядовцям цього комітету показати всі свої протоколи про стан затруднювання робітників. Розпорядок Президента відноситься і до робітничих організацій, які також, деколи, керуються расовими упередженнями при приниманні в члени зголошених робітників. Департамент праці дбатиме за допомогою своїх місцевих станиць про те, щоб розпорядок Кеннеді був дійсно виконуваний.

НА РОЗБУДОВУ ФАБРИК МАЮТЬ ВИДАТИ $34,600,000,000

Вашингтон. — Департамент торгівлі і Забезпеченева і Валютова Комісія повідомляють, що підприємці в 1961-му році плянують видати на розбудову і механізацію фабрик суму $34,600,000,00. Це буде на 3 відсотки менше як в 1960-му році, коли на цю ціль власники фабрик видали були $35,700,000,000. Але навіть ця дещо зменшена сума, призначена на фабричні інвестиції, є оптимістичною, бо вона свідчить про те, що не буде в цьому році більшої знижки в ділянці інвестицій.

Організаційна поїздка мґра І. Скочиляса

Іван Скочиляс

Як повідомляють нас з головної канцелярії УНСоюзу, в цьому тижні мґр. Іван Скочиляс — організатор УНСоюзу, відбуде поїздку в північні місцевості стейту Ню Йорк для успішного переведення передконвенційної кампанії присднування членів у цьому Шевченківському році. Свою організаційну працю започаткує він у Елмайрі у 271 відділі, відвідуючи також відділи УНСоюзу в довколишніх місцевостях. Після цього переїде він до Бофалло для продовжування своєї організаційної праці.

РОЗМОВИ СТІВЕНСОНА Й ГРОМИКА СКІНЧИЛИСЬ НЕВДАЧЕЮ

Адлей Е. Стівенсон, амбасадор ЗДА до ОН розмовляє з президентом Ґани Кваме Нкрумагом під час зустрічі в понеділок дня 6-го березня ц. р.

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор при Об'єднаних Націях Адлей Стівенсон і совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико, який очолює делеґацію СССР на другу частину 15-ої сесії Генеральної Асамблеї ОН, перевели 70-хвилинну розмову, яка проте скінчилась — як твердять газети — повною невдачею. У цій розмові обидва дипломати нараджувались над можливостями відсунення з денного порядку тих справ, які найбільш характеристичні для існуючої між ЗДА й СССР холодної війни. Такими справами є скарга Совєтського Союзу проти Америки за її лети над совєтською територією, скарга Куби проти Америки за її „імперіялізм", скарга проти комуністичного Китаю за переводження народовбивства в Тибеті і скарга проти комуно-мадярського уряду за його саботування попередніх ухвал Об'єднаних Націй щодо політики на Мадярщині. Совєти буцім-то погодились би відтягнути з денного порядку справу американських летів над СССР, якщо З'єдинені Держави перевели б своїм впливом відтягнення справ Тибету й Мадярщини, зголошених до денного порядку іншими державами. Совєтська преса продовжує атакувати ЗДА. „Ізвєстія" написали, що Адлей Стівенсон „почав промовляти тоном Генрі Кебота Ладжа", себто амбасадора ЗДА в ОН за адміністрації Айзенгавера. Ґромико задемонстрував проти генерального секретаря Гаммершилда, збойкотувавши бенкет, виданий Гаммершилдом у честь ґанського президента Кваме Нкрумага. Щоб не робити враження, що це була одночасно демонстрація проти Нкрумага, який в закордонній політиці йде здебільша по совєтській лінії, а в Ґані править по-диктаторськи із власним „культом особи" за сталінським взором. Ґромико і Зорін зараз після бенкету відвідали ґанського президента. Відкриття другої частини сесії Об'єднаних Націй було призначене на вівторок 7 березня ц. р.

У Варшаві відновлять розмови між ЗДА й комуністичним Китаєм

Варшава. — На вівторок 7 березня ц. р. призначено нову розмову між тамошніми амбасадорами ЗДА й комуністичного Китаю, Джекобом Бімом і Ванґ Пінґ-наном. Це буде 28-ма з черги нарада цих двох дипломатів та 102-га в черзі таких зустрічей, започаткованих у 1954 році, спершу на празькому терені. Ці розмови між двома амбасадорами — це єдиний безпосередній контакт між З'єдиненими Державами й комуністичним Китаєм. Всі 101 засідання пройшли без найменшого позитивного успіху, розбившись об головну перешкоду: китайські комуністи вперто відмовлялись від проголошення заяви, що вони не думають осягати свої політичні цілі — конкретно: здобуття Формози — насильними військовими засобами. Проте, в міжчасі китайські комуністи звільнили з в'язниці багатьох американців, але 5-х все ще в'язнять, як засуджених на довгорічні в'язничні кари „шпигунів". У теперішніх нових цих дипломатичних розмовах американська сторона буде вимагати двох конкретних речей: звільнення згаданих 5-х американців з в'язниць у комуністичному Китаї та договорення у справі взаємного допущення журналістів. До Варшави прибув Ралф Клоу з державного департаменту, фахівець комуно-китайських справ, який нараджувався з амбасадором Бімом щодо тактики у тих розмовах з комуно-китайським амбасадором.

ГОЛЛЯНДІЯ ПІДВИЩИЛА ВАРТІСТЬ СВОЄЇ ВАЛЮТИ

Гаага. — Голляндський уряд проголосив в минулу неділю реформу своєї валюти, підвищивши вартість голляндського ґульдена на приблизно 4.75 %. У практиці, $1, що рівнявся дотепер 3.80 ґульдена, надалі буде рівнятись 3.60 ґульдена. Ця реформа стоїть у безпосередньому зв'язку з підвищенням вартости західньо-німецької марки

Канада висилає наукову експедицію в підбігунові околиці

Оттава. — Міністер копалень Пол Сомптуа повідомив, що канадійський уряд висилає цього року 70-членну наукову експедицію, яка має досліджувати підбігунові околиці, шукаючи там мінеральних багатств та вивчаючи оборонні прикмети того району. Кошти цієї експедиції мають виносити більше як $1.500,000. Експедиція триватиме більше як 6 місяців і закінчиться на початку вересня ц. р. Перші члени цієї експедиції виїхали з Оттави впертих днях березня. На чолі цієї першої групи науковців стоїть д-р Ернест Ф. Рутс. Експедиція заложить табір на острові Еллеф Рінґнс, 2000 миль на північ від Вінніпеґу. Між науковцями будуть океанографи, гідрографи, топографи, геологи, геофізики і географи. Ці науковці вивчатимуть також північний архіпеляґ тая довколишні води.

● **Кардинал Джузеппе Сірі** в Ґенуї перестеріг у своєму характері ,як голова окружної Католицької акції місцевих лідерів Християнсько - демократичної партії, щоб вони не шукали міжпартійної спілки з лівим крилом італійських соціялістів з-під проводу Пієтра Ненні, поки не матимуть ґарантій, що та партія не зберігає ніяких організаційних ані ідеологічних спільностей з комуністами.

КОРАБЛІ ЗДА ПЛИВУТЬ ДО КОНҐА, ГОТОВІ ПОМАГАТИ ОН

Вашингтон. — З'єдинені Держави Америки завернули свої чотири кораблі, що плили в місії доброї волі до Південної Африки і відрядили їх до побереж Конґа, щоб вони були там готові виступити збройно на допомогу військовим з'єднанням ОН, що їх конґолійці викинули з головного конґолійського порту Матаді. Залогу цих кораблів творять з'єднання Корпусу Морської Піхоти в кількості 500 вояків. Відряджені до Конґа кораблі мали прибути до Кейптавну в Південній Африці вже в середу цього тижня і тепер припливуть вони до побереж Конґа в п'ятницю 10 березня. Кораблі ці пристосіблені для десанту і диспонують теж шістьма гелікоптерами. Повідомляючи про цей захід, державний департмент ЗДА ствердив, що З'єдинені Держави Америки вислали ці кораблі з власної спонуки, сподіваючися, що вони можуть бути потрібні для евентуальної допомоги військовим з'єднанням Об'єднаних Націй в їх операціях в Конґо. В дипломатичних колах зв'язують цю акцію американського уряду з останніми подіями в Конґо, зокрема із роззброєнням залоги ОН в конґолійському порті Матаді і збройними сутичками, що відбулися в цій пристані. Командування військових з'єднань ОН веде переговори з конґолійськими чинниками, зокрема з Касавубу і ген. Мобуту, для мирного полагодження цілого цього інциденту, вимагаючи поновного допущення залоги ОН до Матаді. Якщо переговори не дадуть ніяких позитивних успіхів, то командування ОН погрожує, що його військові з'єднання відберуть Матаді силою. Матаді перебуває тепер під окупацією конґолійських військових з'єд- Піхоти в кількости 500 вояків. ролею. У зв'язку з цим розвитком подій в Конґо уряд Судану вирішив відкликати з Конґа свої військові з'єднання що перебували там в диспозиції ОН, заявляючи, що вояки Судану в Конґо не мають належної охорони збоку ОН і зазнали останнім часом надто великих втрат. Конґолійський уряд обвинувачує із свого боку командування Об'єднаних Націй у спровокуванні сутичок в Матаді, стверджуючи, що це вони почали перші стріляти. Представники різних політичних напрямків у Конґо, що зібралися в Тананарів у Республіці Малаґасі для переговорів в справі розв'язки конґолійської кризи, своїх розмов ще не почали, бо чекають на прибуття їхнього опонента Антуана Ґізенґи, який репрезентує прихильників політики вбитого Люмумби.

У Кенії політична криза з приводу в'язненого лідера руху „мав-мав"

Найробі. — В понеділок минулого тижня скінчились у Кенії, англійській колонії у Африці, перші тамошні загальні вибори, які дали перемогу Африканському національному союзові, що його члени це здебільша націоналістичні явні чи скриті прихильники, а то й активні учасники революційного руху „мав-мав", який тероризував Кенію в р. р. 1952 до 1957 та записався в історії англійського колоніялізму найбільш кривавими та жорстокими актами. Лідером того руху був Йомо Кеньята, інтернований у віддаленому кацеті. Справа звільнення Кеньяти з в'язниці була начальним виборчим гаслом Африканського національного союзу. Діставши 17 посольських місць в 33-членному першому соймі автономної Кенії, названа муринська політична партія вимагає, щоб першим прем'єром Кенії став власне в'язнений Йомо Кеньята. Однак губернатор Патрік Ренісон відмовився звільнити Кеньяту, поки в Кенії не настане повний спокій і не устабілізуються відносини за введенням там автономії. Англійський губернатор запропонував лідерам Африканського національного союзу, щоб вони відвідали у в'язниці Йомо Кеньяту та щоб вони прийняли участь в новому автономному уряді, але вони відмовились від одного й другого, вимагаючи звільнення Кеньяти. Губернатор старається створити уряд з представників усіх інших менших партій та приєднати когось з видатніших членів Африканського національного союзу, але признає, що без активної участи тієї переможної націоналістичної партії, відносини в Кенії будуть непевні.

У Румунії відбулася нова комедія виборів

Букарешт. — В минулу неділю 12.000,000 румунських виборців „голосували" в парляментарних „виборах", „вибравши" 465 членів румунського псевдо-парляменту та 141.000 членів обласних і місцевих рад. Так звані вибори до румунського парляменту відбуваються що чотири роки, а до міського самоврядування що два роки. Як в усіх комуністичних країнах, також в Румунії виборці не мають до вибору різних лист ані різних кандидатів: вони слухняно підписуються під одинокою листою, що її склали партійні вожаки. Єдиний привілей для румунських виборців — скреслити неприємного кандидата. Дух бунту в румунських народних масах не дійшов ще до того ступня, щоб скреслювати масово взагалі комуністичних кандидатів. Зрештою, тоді також комуністичний уряд проголосив би, мабуть, що 99 % виборців голосували за „народний" список кандидатів.

У СВІТІ

● **Туніського президента Габіба Бурґібу** прославляє вся зах. преса за його подвійний великий успіх, що його добився в минулому тижні: він замирив Марокко і Тунісію, що були геть розсварені з приводу справи Мавританії на Об'єднаних Націях та переконав провідників альжирсько - арабських націоналістів, щоб вистилізувати такий комунікат в „оптимістичному" тоні, який облегшив би французько - альжирські переговори.

● **Поль Генрі Спаак**, генеральний секретар Організації Північно - атлянтійського пакту (НАТО), на прощальному бенкеті з приводу свого відходу з того становища і повороту до активної політики в Бельгії, заявив, що трудно уявити собі щоб могла вибухнути третя світова війна. Він твердив, що при всій гостроті холодної війни, насправді конфлікт Заходу із большевиками розгортається на ідеологічному й господарському ґрунті.

● **Західня Німеччина** запропонувала Індії довготермінову позику у висоті $95,236,000 на покриття індійських закордонних зобов'язань в першому році 3-ої індійської господарської п'ятирічки та зокрема погодилась фінансувати закордонні зобов'язання Індії на кругло $108 мільйонів у зв'язку з сталеварнею, що її збудували німецькі інженери.

● **Президент Ізраїлю Ісак Бен Цві** запросив до себе лідерів шістьох політичних партій, які становили урядову коаліцію в останньому уряді Давіда Бен Гуріона і гострими словами картав їх за розпалення внутрішньо - громадської сварні з приводу так званої афери Лявона, колишнього міністра військових справ. Ізраїльський президент закинув їм, що вони створили „збентеження і хаос". Не відомо, чи він переконав їх до співпраці в новому уряді Бен Ґуріона, від якої вони були відмовились.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Знову Об'єднані Нації

У вівторок 7-го березня ц. р. розпочалася друга частина 15-ої сесії Генеральної Асамблеї, яку після трьох місяців драматичних нарад, що дійшли були до вершка курйозности в циркових виступах Нікіти Хрущова, перервано 21-го грудня минулого року з уваги на Різдвяні ферії, на зміну державного правління в Америці та на загальну втому учасників. Відсуненням найбільш контроверсійних і запальних справ, що стояли ще на денному порядку сесії, до весни 1961-го року, мали на увазі внести в міжчасі деяке заспокоєння в міжнародну атмосферу й притишити пристрасті.

Чи ці надії здійснилися — покажуть найближчі дні-тижні. Невичерпаний денний порядок 15-ої Генеральної Асамблеї охоплює ще 11 точок, між ними такі, як Тибет, Мадярщина й Конґо. У Політичній Комісії залягають ще 6 справ, між ними скарга Куби на „імперіялізм" З'єдинених Держав, а в спеціяльній Політичній Комісії 7 справ, з такими хронічними проблемами, як користання з атомової енерґії для мирних цілей, справа арабських утікачів із Палестини, расова політика в Південно - Африканському Союзі й пакістансько - індійський конфлікт у зв'язку з Кашміром. До цих справ приєднуться ще так само хронічна й безнадійна проблема атомових дослідів. Очевидно, що коли б члени Генеральної Асамблеї дійсно хотіли поважно приступити до розгляду і розв'язки всіх цих справ, то її весняна сесія мусіла б тривати до безконечности. Мабуть тому, що країни - члени Об'єднаних Націй свідомі безнадійности осягнути згоду кваліфікованої більшости для будь-якої конструктивної розв'язки згаданих питань, коментатори американських газет, які добре орієнтуються в позалаштункових ходах ОН, висловлюють здогад, що ця сесія триватиме дуже коротко, який місяць з гаком та й годі. Такі справи, як Тибет, Куба й Мадярщина, мабуть, відкладуть до осени, а скаргу проти ЗДА з приводу розвідчих летів на совєтську територію большевики, мабуть, стягнуть з денного порядку, щоб не продовжувати за теперішнього уряду ЗДА процесу з часів Д. Д. Айзенгавера. До скорочення цієї сесії ніби має причинитися факт, що ніхто з голів держав за винятком ґанського президента Кваме Нкрумага, який має амбіції верховодити в Африці, не зголосив приїзду до Ню Йорку, а заступатимуть їх міністри закордонних справ, з природи речі наставлені до дебат більш ділово.

Проте, нема сумніву, що хоч замість Нікіти Хрущова приїхав „тільки" його міністер Андрей Ґромико, на цій Генеральній Асамблеї напевно продовжуватиметься совєтська кампанія проти Об'єднаних Націй під покришкою намагань реорганізувати Генеральний Секретаріят. Будуть нові пропаґандивні промови проти Даґа Гаммершилда і проти „імперіялістів", які ніби хочуть поневолити Конґо, що його єдиним „опікуном" хоче бути Москва. Можна передбачати, що Ґромико не матиме успіху в своїх атаках проти Гаммершилда. Вони послужать Совєтському Союзові хіба як формальний арґумент для дальшого саботування бюджету місії Об'єднаних Націй в Конґо. Маючи найбільші претенсії до тієї місії, Совєти водночас не вплатили „принципово" і не хочуть платити ні однієї копійки. Від того, чи Генеральна Асамблея ухвалить тепер вимаганих Гаммершилдом $135 мільйонів на ту місію і чи вдасться зібрати ту суму, залежить у великій мірі продовжування преважкої і досі неуспішної ролі ОН в Конґо.

Нові наради Генеральної Асамблеї ОН не викликують ні у широкому світі, ні в американському громадянстві великого зацікавлення. Це є характеристичним показником, що ОН, паралізовані у своїх зусиллях саботажною політикою Совєтського Союзу, перестали грати ролю, яку визначали їй ідеалісти.

Чистка в Україні

Хрущовська чистка в Україні, започаткована після січневих пленумів Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу в Москві і Центрального Комітету експозитури цієї ж КПСС — Комуністичної Партії України в Києві, розгортається щораз ширше. Спочатку почали летіти із своїх становищ секретарі обласних комітетів КПУ, керівники деяких сільськогосподарських секторів, а останнім часом чистка досягла вже самої верхівки — Ради Міністрів УССР, із якої „вилетів" сам прем'єр Никифор Кальченко і востаннє, як подало київське радіо з 2-го березня ц. р. — міністер фінансів А. Барановський, замінений якимось М. Щетініним.

Офіційним мотивом чистки є ліквідація важкої кризи в сільському господарстві Української ССР, яка виявилася в катастрофальному зменшенні т. зв. продажу державі хліба та інших сільськогосподарських продуктів, і основною причиною якої є ціла совєтська політична й господарська система, що привела до засуджуваних тепер Хрущовим „зривів та недоліків". У намаганні ліквідувати ці зриви і добитися збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів режим усуває нібито винних в усьому цьому партійних і державних керівників, наставляючи на їх місце нових, „надійніших". Але, як показує засяг чистки, вона має куди ширше тло і головний її мотив цілком інакший, як бажання замінити теперішніх керівників сільського господарства УССР більш відповідальними людьми. Так, наприклад, чистка, яка досягнула навіть Н. Кальченка, не торкнулася ще й досі Миколи Подгорного, як найбільш відповідального за всю совєтську політику в Україні, ані інших керівних діячів ЦК КПУ. Далі, чистка не торкнулася чомусь партійних керівників тих областей, які виявили найбільшу відсталість у здаванні хліба й інших продуктів державі. Полетіли в першій мірі керівники деяких областей, таких, як Одеська і Львівська, що їх найменше критиковано на московському і київському пленумах.

Усунення Кальченка з посту прем'єра Української ССС і заміна його маловідомим Щербицьким, вичищення Барановського з становища міністра фінансів, яке багато відношення до сільського господарства не має, і заміна його Щетініним, так само як факт „увільнення" в минулому році Кириченка і Мацкевича з провідних постів всесоюзного маштабу, підказували б, що головним її мотивом є знову ж таки політика Москви не допускати до збільшення впливу українських елементів в керівному совєтському політичному і державному апараті.

Українські „єнки", кириченки і кальченки, потрібні тільки до якогось часу, для пропаґандивного ефекту в Україні і на експорт. Коли ж вони починають підростати, то їх скошують, як вибуялий бур'ян, і замінюють усякими щетініними.

Цієї політики у відношенні до України й українських комуністів дотримувався колись Ленін, а за ним Сталін, і цю „традицію" перейняв тепер Хрущов. І так воно буде також в майбутньому, поки Україна перебуватиме у московсько - большевицькій неволі.

М. Чировський

ПРОБЛЕМА ЕКОНОМІЧНО ВІДСТАЛИХ КРАЇН

Саме поняття і проблема економічно відсталих країн нові — витвір міжнародних політичних і економічних відносин вже після другої світової війни. Економічно відсталою країною зветься така країна, в економічному житті якої переважає примітивно ведене сільське господарство, без модерних машин і устаткування, в якій індустрія і торгівля перебувають в зародковому стані, а брак капіталу гальмує економічний проґрес. Національний прибуток такої країни дуже низький, і низький також життьовий рівень її населення.

Економічно відстала країна, щоб вийти зі стану господарської відсталости, потребує економічного проґресу, а такий проґрес можливий тільки в результаті великих інвестицій, капіталовкладів. Внутрішні фінансові засоби здобуваються насамперед шляхом заощаджень народного прибутку, що лишається по покритті вимог життьового стандарту загалу населення. З другого боку, інвестиції робляться тоді, коли інвеститори добачають можливість відповідного від них зиску. І в цьому суть проблематики.

Економічна відсталість, яка зумовлюється взаємозалежністю народного прибутку, споживання та інвестиційного волюменів, що є або двигуном господарського розвитку, коли ця взаємозалежність позитивна, або джерелом економічного примітивізму, коли вона неґативна — має глибокі історичні, політичні, соціяльні, географічні та інші причини. До таких причин належать, зокрема, відсутність копалин та різних інших родів продукційної сировини, кастова суспільна побудова, нестійкість політичної структури, революційні ворохобні і часті зміни уряду, невідповідальність правлячої групи та застарілі й примітивні форми господарювання.

Беручи проблему в історичній проєкції, треба ствердити, що завжди в минулому різні країни перебували на різних рівнях економічного розвитку. Але по другій світовій війні ця соціяльно - економічна дійсність стала нестерпною, пекучою проблемою. Її створила передусім Москва, підсилюючи всесвітнє політичне напруження. Прийнявши принцип колективізму і плянування, большевики, коштом невільничої праці, руїною сільського господарства, надзвичайно низьким життьовим стандартом населення, навіть голодовою смертю мільйонів людей і нещадною експлуатацією поневолених народів за тридцять років досягнули того, що колишня Російська імперія із відсталої аґрикультурної країни стала величезною індустріяльною потугою. Промовчуючи жахливу ціну, що її заплатили вони за промисловий розвиток, большевики представляють СССР, як пропаґандивний арґумент економічної вищости колективізму супроти індивідуалізму. Із своєю пропаґандою пішли вони у відсталі країни, обіцяючи їх народам економічний проґрес і індустріяльний розвиток напротязі одного покоління, якщо ті народи приймуть совєтську систему державного капіталізму з міражем майбутнього комуністичного раю. І так народи Далекого Сходу, нові держави Африки та країни Середущої і Південної Америки, із розбудженням їхніх національних і політичних прагнень, захотіли раптовного проґресу в економічній площині, захотіли сильної промисловости і високого життьового стандарту, дармащо іншим народам забрало сотки років, щоб всього цього досягнути. Комуністична пропаґанда ці бажання підсичує, хоч по суті їхнім джерелом є національно - політичне відродження у сполученні із ростом освіти та культурного рівня.

Нині економічно відсталі країни стали чи не головним фронтом холодної війни між Заходом і Сходом. Тож не диво, що президент Кеннеді у своїй інавґураційній промові і в своєму посланні Про Стан Унії багато місця присвятив цій проблемі, прирікаючи американську підмогу всім тим країнам у їх змаганні до економічного проґресу. Приєднання економічно відсталих країн для справи вільного світу є першорядним фактором у зовнішній політиці ЗДА і запорукою їхньої переваги над комуністичним бльоком. І навпаки — включення їх в орбіту впливів СССР означало б ще одну велику поразку Заходу і зменшення його шансів на кінцеву перемогу в холодній війні, а може й у третій світовій війні, якби вона дійсно вибухла.

Проблема американської економічної підтримки для відсталих країн є предметом постійних дискусій під оглядом її доцільности, успішности, недомагань і адміністраційної техніки. Вже ніхто поважно не заперечує доцільности такої підтримки. Одначе, є цілий ряд спірних питань, зв'язаних з цією проблемою. Передусім, заперечується її успішність: вона, мовляв, недостатня, дуже недбало ведеться і адмініструється некваліфікованими американськими та розтратними, нечесними й недосвідченими чужинними урядовцями. Домагаються реформи і в адмініструванні і в розподілі допомоги. Є пропозиції, щоб всю ту справу передати в руки ОН, поширивши повновласті Міжнародного Банку і виключивши конкуренцію між ЗДА і СССР в цій ділянці.

Розуміється, Москва ніколи не погодиться на широкозакроєну економічно - фінансову допомогу відсталим країнам, ведену міжнародними інституціями на принципі ґуманности, а не на принципі політичної корисности. Проблематика укладається аналогічно до переговорів про роззброєння. Коли б СССР згодилися на міжнародну контролю зброєння, можна було б розпочати акцію роззброєння; коли б Совєти погодилися на ведення допомоги відсталим країнам під наглядом Об'єднаних Націй, без комуністичної пропаґанди, не було б і для ЗДА небезпеки у зреченні з своєї незалежности у веденні фінансово - економічної допомогової акції. А покищо ця допомога є основною складовою частиною американської зовнішньої політики і оборонної системи.

Якщо йде про адміністраційні недоліки в американській допомоговій акції відсталим країнам, які серйозно підривають її успішність, то вони такі: некомпетентність адміністративного складу, недостатність фінансово - господарських засобів, незрозуміння потреб поодиноких країн, американські внутрішні економічні турботи і недоліки зовнішньої політики. До того ж в адміністративному апараті бракує людей із знанням мов даних країн, з відповідним вишколом і досвідом, із знанням культури, звичаїв та вірувань народів цих країн.

Американська допомога економічно відсталим країнам поділяється на три сектори: інвестиційна акція, мілітарна підмога у випадках загрози або комуністичної загрози і харитативно - освітня акція. Потреба фондів у тих країнах величезна, і Америка вже асиґнувала на ту справу понад $80 більйонів. Найбільше грошей пішло до знищених війною європейських країн, і там ця підмога виявилась надзвичайно успішною. При цьому велике значення мала близька спорідненість культур Америки та Европи як теж знання европейських мов багатьма американськими урядовцями і англійської — в Франції, Західній Німеччині і інших державах.

Але в південно - американському секторі таких успіхів не було. Під час другої світової війни багато наобіцяв уряд ЗДА південно - американським країнам за їхню солідарність у боротьбі з німецько-японсько - італійським бльоком, але по війні ЗДА звернули всю свою увагу на европейський континент, де, здавалося, небезпека комунізму була найбільшою. Тим то в Південній і Латинській Америці настало велике розчарування, зродилась неприязнь до „янкі" і підсилилась комуністична інфільтрація. Останні події в Карібському обширі свідчать про провал американської економічної політики. Більшість південно - американських країн — на межі господарської катастрофи. Тому зрозуміло, чому новий президент Кеннеді двократно заприсягався прийти з підмогою цьому континентові.

Недостатньою була американська допомога і в Азії та Африці, що привело до росту комуністичної пенетрації на тих просторах. Включення Китаю, Північної Кореї, Північного В'єтнаму і трьох новопосталих держав в Африці цілковито або частково до комуністичного бльоку є вислідом, крім інших помилок, також недостатньої економічної підтримки цих народів. Тепер уряд ЗДА переводить докорінну ревізію поглядів в ділянці проблематики господарсько-відсталих країн, щоб направити помилки минулого. І хоч існуюча рецесія де в чому може сповільнити акцію і обнизити її успішність, все ж таки немає ще причини до серйозної тривоги. Рецесія — явище хвилеве, а американська економіка потужна і, при розумному плянуванні і компетентному адмініструванні, ЗДА, без сумніву, потраплять здистансувати СССР у приєднанні господарсько відсталих народів.

Осночним моментом є тут американська зовнішня політика, в якій новий уряд не повинен зв'язувати свої інтереси з інтересами залишків західньо - европейського колоніялізму, а натомість мусять вповні зрозуміти і оцінити національні прагнення відсталих народів і піддержувати їхню національну боротьбу. Новий уряд ЗДА мусить вповні зрозуміти тактику Москви та належно оцінити факт існування московського колоніялізму і конечність допомоги поневоленим Москвою народам. Проблеми економічно-відсталих країн не можна розв'язувати наполовину. У нинішній констеляції світу ніяк не можна розділювати гуманного, господарського і політичного елементів у цілості цієї проблематики.

Юрій Таркович

ЧЕРГА НА ПОРТУГАЛІЮ

Нема сумніву, що вже остаточно настав кінець колоніям в Африці. Чи дотеперішні колоніяльні потуги цього хочуть чи ні, африканські народи усамостійнюються. Англія, реалістично дивлячись на події, готується надати самостійність рештам своїх колоніяльних володінь в Африці, так, як це зробила в Азії по другій світовій війні. Тепер вже нема жадного сумніву, що й Альжир здобуде собі самостійність в тій чи іншій формі. Портуґалія вперто вдавала досі, що колоніяльної проблеми вона не добачає, але з цього її вдоволеного стану вивели останні події в африканській колонії — Анґолі. Отже, єдиною колоніяльною потугою залишається Совєтський Союз, але й на кремлівських можновладців прийде черга, бо кінець колоніялізму — неминучий вислід історичного й соціологічного розвитку подій 20-го століття.

Пригляньмося ближче колоніяльному пануванню Портуґалії. До портуґальських володінь в Африці входять три колонії: Мозамбік, Портуґальська Ґвінея і Анґоля. Ця остання є найважливіша і для Портуґалії найбільш небезпечна, хоч Мозамбік має понад 5 мільйонів населення, а Анґоля — чотири. Ґвінея начислює всього лише півмільйона людности.

На основі портуґальського закону з 1953 року всі ці колонії уважаються „заморськими провінціями" і офіційна політика Лісбону має на меті повну їх асиміляцію, так, як Франція мріяла про асиміляцію Альжиру чи колись теж Тунісії й Марокка. Абсолютна більшість чорного населення портуґальських колоній зовсім неграмотна і уряд Портуґалії вважає, що, тримаючи його неписьменним, можна буде назавжди утримати своє колоніяльне панування. Ці розрахунки не оправдались.

Декілька років тому в Анґолі почали підпільну діяльність, спрямовану на здобуття самостійности, дві політичні групи — Народний Союз Анґолі і Народний Рух Визволення Анґолі. Деякі керівники цих груп перебувають тепер на еміґрації в Европі, а інші вивтікали до новопосталих держав в Африці і звідтам щораз сильніше докучають портуґальському урядові. Дуже оригінальним явищем в Анґолі є те, що до визвольного руху чорних тубільців часто долучаються й білі портуґальці, які вже народилися в Анґолі. Нема сумніву, що цей рух зростатиме так само, як це було і в інших африканських колоніях, які вже здобули самостійність.

Треба признати, що деякі европейські держави робили і роблять в Африці величезні помилки, які Москва обертає в свою користь. У подіях в Конґо завинили на ділі самі бельгійці, які не приготовили місцеве населення, його провідну верству, до перебрання влади, і таким чином Москва легко може використовувати місцевих демагогів на зразок Люмумби. В тих африканських колоніях, де европейська адміністрація чесно котіла передати управу самим африканцям, перехід до самостійности пройшов спокійно і без кровопролиття, бо Кремль не мав змоги зіграти на невдоволенні місцевої провідної верстви. На жаль, усі дані вказують на те, що портуґальці в своїх колоніях повторять помилки бельгійців у Конґо, і Хрущов знайде в портуґальських колоніях одиниці, щоб використати їхній націоналізм або авантюризм. Диктатор Портуґалії, Салязар, в промові на тему колоній заявив, що „Африку підпалюють із-зовні". Це вказує на те, що він іґнорує неминучий розвиток подій.

Якщо большевики просочуються до Африки, то це часто внаслідок засліплености колоніяльних потуг, які не хочуть зрозуміти, що 19 століття минуло безповоротно. Але врешті і большевики впадуть жертвою своїх махінацій, бо, домагаючись самостійности африканських народів, Кремль не зможе на довшу мету втримати під своєю владою високорозвинені народи СССР.

З совєтської преси

„ТІЛЬКИ ДОСТОЙНИМ МІСЦЕ В НАУЦІ"

Під таким заголовком на тему присудження наукових степенів забрав голос в „Ізвєстіях" з 15 листопада м. р. міністер високої й середньої спеціяльної освіти СССР В. Єлютін. „Під теперішній час, — пише він, — 548 рад високих навчальних закладів і науково - дослідних установ мають право присуджувати наукові степені. Від вересня 1959-го по липень 1960 року Найвища атестаційна комісія затвердила 710 докторів наук. Проте, не всі докторські дисертації стоять на належному науковому рівні. Особливо зле, — пише міністер Єлютін, — з тематикою в ділянці педагогічних наук, де представляються для публічного захисту такі вузькі теми, як, наприклад: „До питання проведення практикуму з птахівництва у восьмій клясі середньої школи". Часто науково - дослідчу працю зле координується, внаслідок чого на ту саму тему одночасно пишеться 20-30 дисертацій. Дуже гостро стоїть перед нами проблема підготови молодих докторів. Тривогу викликає те, що пересічний вік осіб, які захищають докторські дисертації, перевищує 50 років. Така затримка росту нашої талановитої молоді приносить шкоду науці".

ВІДМОВА

Тихо-тихо річка плине
У зеленому ярку.
Біля берега Дарина
Відказала юнаку:

— В Раставиці хвилі чисті,
Ти її не каламуть.
Забери своє намисто,
Знадобиться ще, мабуть.

Ні до чого залицяння . . .
Ти за мною це ходи.
У душі твоїй кохання,
Як у засуху води.

Посміхається Дарина.
Йде сама серед ланів.
Тиха Раставиця плине
Між веселих берегів.

ЮРІЙ ПЕТРОВ

(11)

Марко Антонович

ВІРШ ШЕВЧЕНКА „МІЙ БОЖЕ МИЛИЙ . . ."

Під датою 22-го січня 1958 року Шевченко записує до свого Журналу таку подію: „Проездом из Петербурга в Вятку на службу, посетил меня сегодня Яков Лазаревский. Он недавно из Малороссии, рассказал о многих свежих гадостях в моем родному краю, в том числе и о грустном Екатеринославском восстании 1856 года . . ." (стор. 142).

Про ці події 1856 року згадано в примітці Сергія Єфремова до Журналу (стор. 655-6):

„. . . Спочатку пішла поголоска в народі, що уряд викликає охочих у Таврію на переселення, і хто піде — той буде вільний. Далі, розійшлись чутки, що десь на Перекопі на горі (або за Дніпром на степу) сидить якийсь цар у золотій шапці й роздає волю; хто не прийде або спізниться, той лишиться за панами. Подейкувано також, що англійці та французи усім кріпакам дали вже волю і що треба лиш дійти до Таврії, щоб здихатися панів навіки, бо там начальство не має вже сили. Подекуди говорили навіть, що царя не треба, а можна обрати собі короля, а поки те буде, то слухатися своїх вибраних отаманів. Усі ці чутки й викликали тоді рух, який розгорнувся під гаслом — „на Таврію по волю". Навесні 1856 року селянство на Катеринославщині, на Херсонщині та й по інших місцях масами почало кидати роботи, зривалося з родинами й скарбом з місця і йшло до Перекопу. Два тільки повіти на Катеринославщині (Катеринославський та Верхнєдніпровський) дали 9.000 утікачів на Таврію, а всього таких шукачів волі було кілька тисяч . . . Здебільшого з дому виходили селяни мирно, іноді навіть на прощання дякували поміщикам своїм за клопіт. У дорогу рушали озброєні — косами, вилами, дрючками. Коли пробували їх спинити військовою силою, то починались справжні бої, з убитими й пораненими з обох боків. Уряд вислав проти селянства військову силу . . . всіх перевозів на Дніпрі та на Дністрі доглядали патрулі, на Перекопі став цілий військовий табір. Не вважаючи на такі заходи, тільки аж на кінець року селянство переконалося, що ніякої волі в Таврії нема, і почало розходитись по домівках. Цей масовий рух селянства викликав був великий страх в урядових кругах і там не раз згадувано його, як вельми небезпечний симптом . . ."

Таким чином, на нашу думку, вірш Шевченка „Мій Боже милий . . ." саме торкається Катеринославського повстання 1856 р. і вкладається в рамки нашої концепції зовсім легко. Після смерти Миколи І було „любо, тихо", почався рух за звільнення від неволі, аж сталося „лихо" і „потекла мужицька кров". До цього додано образ псів, які після смерти царя гризуться за кістку (маслак). У протилежності до нашого вияснення дотеперішні пояснення натрапляють на непоборні труднощі й внутріші суперечності, яких не можна вияснити без неправдоподібних натягнень.

В. Павловський

ДІМ, В ЯКОМУ ШЕВЧЕНКО ПЕРЕБУВАВ У 1859 РОЦІ В КИЄВІ

Зимою 1942 - 43 року в Києві закінчила своє існування скромна будівля, що бачила в своїх стінах ряд видатних діячів української національної культури, починаючи з Тараса Шевченка.

Це був двоповерховий будинок поруч із садибою Софійського собору — на Ґеорґіївському завулку, число 11.

За відомостями, зібраними видатним знавцем київського минулого, Олексієм Сімзеном-Сичевським[1]), першим власником цього будинку був священик недалеко розташованої тоді Троїцької церкви, о. Юхим Ботвиновський. Він поставив там 1857 - 58 року два одноповерхові будинки, дерев'яні, тиньковані і вкриті пофарбованимназелено залізним дахом. Фасадом вони обидва виходили на завулок; їх розділяла брама. Один із будинків — на розі Стрілецької вулиці — мав ще мезонін. У цьому будинку й жив о. Ботвиновський з родиною.

Це була тоді єдина забудова на всій довжині завулка, що тягнеться вздовж мурів Софійської садиби. Решту завулку становили сади — зади садиб, які починались з рівнобіжної йому Рейтарської вулиці. Добре уявлення про загальний вигляд цієї місцевости дає малюнок В. Тімма „Русский Художественный Листок" (СПБ, 1853, аркуш 9).

Власник будинку, о. Юхим Ботвиновський, був дуже кольоритною фігурою в житті тодішнього Києва. Микола Лєсков дав яскравий образ його в своїх київських спогадах „Печерские антики[2]).

Широко знаний у народі, як „піп Юхвим", о. Ботвиновський мав веселу, товариську вдачу, любив побенкетувати, попити й поїсти, полювати з хортами, любив природу і, понад усе, був людиною, яка дбала насамперед про інших, а про себе — востаннє.

Його родина часто бідувала, а в його домі завжди товклися чужі люди, яким він давав притулок, зокрема — „приблудні батюшки".

О. Ботвиновський завжди старався допомогти, коли чув, що хтонебудь потрапив у біду. Коли Т. Шевченка, арештованого під час його останнього приїзду на Україну у 1859 році, привезли 30 липня до Києва, Ботвиновський зараз же кинувся помагати, і на другий день, 31 липня мав уже Шевченка у себе, випросивши його на поруку у генерал-губернатора, кн. Васильчикова[3]),[4]). Шевченко мусів жити в його домі, чекаючи порішення своєї справи.

[1]) Олексій Сімзен-Сичевський. Шевченківські місця в Києві. Архітектура Радянської України, 1939, ч. 2.

[2]) Н. Лєсков. Печерские антики; XXXV. Киевская Старина, 1883 г. апрель.

[3]) Єлисавета Середа, В. Анісов. Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка. Київ, 1959.

[4]) Ф. Лобода. (Феофан Лебединцев) Мимолетное мое знакомство с Т. Гр. Шевченко. . . Киев, Ст. 1887, ноябрь.

НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК, ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Свято Державности і Соборности в Боффало, Н. Й.

17 січня посадник міста Френк А. Седіта підписав Проклямацію „Дня Української Незалежности", що припадає 22-го Січня.

Українську Делеґацію в часі підписання Проклямації очолив референт зовнішніх справ місцевого Відділу УККА д-р Н. Процик.

Святкування 22-го Січня:

Перед полуднем в церквах обох віровизнань місцеві настоятелі відправили урочисті Служби Божі в інтенції Українського народу. На годину 2-гу по пол. призначена збірка представників політичних, громадських і молодечих організацій та українського громадянства міста Боффало і околиць, як також представників та гостей інших поневолених народів в залі нарад міської ради.

Не дивлячись на страшну сніговицю та мороз, заля нарад Міської Ради, вже на пів години перед початком свята заповнилися нашими громадянами та запрошеними гістьми. — Приємно було спостерігати, коли наші добрі матері, не дивлячись на труднощі із транспортом, приводили з собою і своїх найменших діточок.

О год. 2-ій по пол. відкрив Свято — голова Громадського Комітету Поневолених Народів д-р Едвард М. Коннор. — Тостмайстер Михайло Лисак запросив до Почесної Президії численних осіб.

Предсідник Почесної Президії та голова Святочних Зборів д-р Едвард М. О. Коннор, бувший Комісар ДП при ІРО, просив о. Івана Жука відчитати молитву. Після молитви пані Галина Пришляк — відспівала американський національний гимн.

Тостмайстер Михайло Лисяк зарядив перемарш та уставлення національних та організаційних прапорів перед столом почесної Президії. Прапори були такі: Альбанія, Болгарія, Литва, Македонія, Вірменія, Хорватія, Україна. Далі стали прапори Пласту, Сума, Одума, та ООЧСУ.

Наступила зворушлива хвилина: предсідник почесної Президії і голова Свята д-р Едвард М. О. Коннвор урочисто вручив український національний прапор представникам молодечих організацій: Пласту, Сума та Одума, що мають вивісити його на будинкові Міської Ради рядом з прапором Америки.

Після відчитання Проклямації вся заля спонтанно повстала і заспівала український національний гимн.

Д-р Едвард М. О. Коннор насвітлив історію боротьби українського народу та значення Дня Незалежности в дальшій боротьбі України за свою волю.

Промову посадника міста Френка А. Седіти відчитав правний дорадник посадника Бувел Робертс. Від посадника міста наспіла телеграма з Вашенгтону, яку відчитано.

Українська громада міста Боффало повинна бути щаслива і задаволена, що серед американського суспільства знайшлись люди, які зрозуміли нас, нашу боротьбу — наші стремління. Люди, що здають собі справу з загрози, не тільки для нас, але і для цілого вільного світу, а перед усім Америки з боку московських імперіялістів.

Цими людьми на нашому терені є: посадник міста Боффало Френк А. Седіта, правний дорадник посадника Г. Буцвел Робертс, та голова Громадського Комітетту Поневолених Народів д-р Едвард М. О. Коннор.

Останнім промовцем на святі був д-р Нестор Процик, що виголосив свою промову англійською мовою.

„Основним завданням історії є зберегти правдиві факти перед забуттям. Історія завжди вимагає перспективи часу для кращого насвітлення фактів — забезпечуючи їх завжди живучість. Сьогоднішним нашим святкуванням ми закріплюємо величний Історичний Акт Українського Народу, надаючи йому добре заслуженого значіння і глибини.

Акт цей тепер, в історичній перспективі 43-ох років, є в цій країні багато краще зрозумілим як тоді, в часі народження його. Проголошення Дня Української Незалежностив 1918 і докладно рік пізніше проголошення З'єднання всіх українських етнічних земель в Соборну Незалежну Українську Державу — дали докази своєї історичної ваги. Ці документи далеко сягаючих можливостей треба розцінювати як ознаки початку нової доби в історії не тільки України, але і всіх поневолених народів, в історії світу".

„Отже зігрівши серця наші відблиском колишньої слави України і спрямовуючи наші очі на візію нових зарисів Америки, ми готові вложити наш вклад в будову нового світу, в якому слава України засяє давнім блиском.

І так ми можемо запевнити наших ворогів що „Україна ще не вмерла і не вмре"!

Свято в Міській Раді — закінчив молитвою та зверненням до Всевишнього Бога Отця дарувати волю нашому народові, — о. протоєрей Іван Крестюк.

Вечором того ж дня відбулася Святочна Академія в Українському Домі „Дніпро", що заповнена була нашою громадою. Академію відкрив полковник Володимир Герасименко — учасник визвольних змагань і свідок проголошення Універсалу на Софійській площі в Києві 22 Січня 1918 р. Д-р М. Лоза і Богдан Мороз відчитали обидва Універсали. Змістовну промову виголосив наш багатонадійний — Ігор Чмола.

В мистецькій частині Академії взяли участь: квартет Юної Сума у складі: Христина Була, Марія Гілецька, Ольга Вільчинська і Марія Никифорук. — Гарно деклямувала „Думу" П. Тичини — Аля Ткачук. Фортеп. сольо „Хав козак" Л. Ревуцького — виконав учень музичного Інституту Аскольд Мосійчук.

Красно деклямував п. Зенон Депутат „Свято Державности" С. Орлика, Фортеп. сольо —Загальний танок з балету до п'єси „Лісова пісня" М. Скорульського — гарно виконала панна Аристида Борачок — учениця Музичної школи пані Т. Депутат. — Оформив сцену — артист-маляр Маріян Борачок.

Відспіванням українського національного гимну закінчено святкування Державности й Незалежности, що так гарно були зорганізовані нашими неструдженими громадянами. д-ром Н. Процином — референтом зовнішніх зв'язків, д-ром Михайлом Лозою — референтом Культурної Ради і п. Михайлом Лисаком — організаційним референтом місцевого Відділу УККА, яким належиться сердечна подяка за їх працю від нашої громади.

ПСК.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.—1960

ASSETS

•Bonds		18,483,440.90
•Stocks		10,000.00
Mortgage loans on real estate		4,276,549.60
Properties occupied by the Society		50,700.00
Certificate loans and liens		358,963.54
Cash and bank deposits		538,816.74
Cash and investment assets		23,718,470.78
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		16,920.99
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		7,996.94
Interest and other investment income due and accrued		194,653.36
Total		23,938,042.07

•Bonds—amortized or investment value.

•Stocks—Savings and Loan Association Book Value

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts		17,256,301.06
Certificate and contract claims: Life		55,665.17
Approportioned for payment Dec.31,1961		$157,500.06
Premiums and annuity considerations received in advance		320,824.42
Commissions to fieldworkers due or accrued		12,211.00
General expenses due or accrued		3,920.11
Taxes, licenses and fees due or accrued		629.36
Unearned investment income		*13,52
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee		2,409.25
Printing plant expenses due & unpaid		9,188.97
Mandatory Security Valuation Reserve		125,086,83
Unexpired Subscr. to Official Publication		8,793.14
Amounts Held in Trust for Beneficiaries under age (Orphans Fund)		100,460.37
Total Liabilities		18,053,103.14
Reserve for Contingencies	$ 450,000.00	
Unassigned Funds	5,434,938.93	5,884,938.9?
Total		23,938,042.07

GENERAL EXPENSES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Rent	7,500.00			7,500.00
Salaries and wages	85,180.00	23,011.20	9,674.63	117,865.83
Insured benefit plans for employees	1,660.62			1,660.62
Legal fees and expenses	25.00			25.00
Medical examination fees	4,557.00			4,557.00
Traveling expenses	5,375.75	2,703.12	8,858.44	16,937.31
Advertising	588.15		196.05	784.20
Postage, express, telegraph and telephone	4,257.98	1,121.85	1,640.81	7,020.64
Printing and stationery	20,192.65		4,269.42	24,462.07
Cost or depreciation of furniture and equipment	882.50			882,50
Rental of equipment	7,521.33			7,521.33
Lodge supplies less $ none from sales	658.66			658.66
Books and periodicals			142.82	142.82
Bureau and association dues			550.88	550.88
Insurance, except on real estate	398.34			398.34
Collection and bank service charges	554.48	3,960.75		4,515.23
Sundry general expenses	2,188.18			2,188.18
Actuarial, auditing and statistical service fees	3,900.00			3,900.00
Donations to institutions			8,431.00	8,431.00
Field expense allowance	12,828.50			12,828.50
Official publication			105,950.00	105,950.00
Expense of Supreme Lodge Meetings	4,954.42		2,667.77	7,622.19
Expense of Canadian Office	4,407.82			4,407.82
Athletics			396.30	396.30
Bonds of officers and employees	1,110.47			1,110.47
Real estate expenses	4,368.58	168,906.30	13,933.22	187,208.10
General Expenses Paid	173,110.43	199,703.22	156,711.34	529,524.99
General expenses unpaid December 31, current year	1,354.37	2,181.33	384.41	3,920.11
General expenses unpaid December 31, previous year	— 1,236.00			— 1,236.00
General expenses incurred during year	173,228.80	201,884.55	157,095.75	532,209.10

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes	7,993.26	6,434.04		14,427.30
State insurance department licenses and fees	7,406.20			7,406.20
Provincial Insurance Department Fees	1,756.28			1,756.28
Other state taxes, incl. $1,356.97 Social Security	1,085.58	203.55	67.84	1,356.97
Federal taxes, incl. $3,450..42 Social Security	2,783.52	494.38	172.52	3,450.42
Taxes, Licenses and Fees Paid	21,024.84	7,131.97	240.36	28,397.17
Taxes, licenses and fees unpaid Dec. 31, current year	566.42	31.47	31.47	629.36
Taxes, licences and fees unpaid previous year	— 249.86	— 189.35	— 185.45	— 624.66
Taxes, licenses and fees incurred during year	21,341.40	6,974.09	86.38	28,401.87

ASSETS

	Ledger Assets	Non-Ledger Assets	Assets Not Admitted	Net Admitted Assets
Bonds	18,483,440.90			18,483,440.90
Stocks	10,000.00			10,000.00
Mortgage loans on real estate: First liens	4,276,549.60			4,276,549.60
Real estate				
Properties occupied by the society	50,700.00			50,700.00
Investment real estate	301,149.58		301,149.58	
Certificate loans and liens	358,963.54			358,963.56
Deposits in banks and trust companies	538,816.74			538,816.74
Amount recoverable from reinsurers				
Other assets: Bills receivable		18,002.66	18,002.66	
Printing plant and equipment	10,543.79		10,543.79	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		16,920.90		16,920.99
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected on in force Dec. 31st of current year: New business (excluding $630.23 loading) $296.42 Renewal (excluding $2,313.52 loading) $7,700.52 — Total		7,996.94		7,996.94
Interest due and accrued		194,653.36		194,653.36
Totals	24,030,164.15	237,573.95	329,696.03	23,938,042.07

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates and annuity considerations	2,194,866.11
Interest, dividends and real estate income	1,030,724.96
Amounts left with Society at interest (Orphans' Fund)	1,550.00
Mortgage inspection fees refunded	2,291.25
National Fund	99.29
Donations Received	5,720.56
From sale or maturity of ledger assets	342.27
Total Increases in Ledger Assets	3,235,594.44

Decreases in Ledger Assets

Certificate and contract claims: Life	830,453.98	
Surrender values	169,993.36	
Refunds to members	153,874.35	
Total Paid Members and Beneficiaries		1,154,321.69
Amounts Disbursed from Orphans' Fund		4,012.84
Commissions to field workers:		
Life insurance and annuities		173,635.45
General expenses and fraternal payments:		529,524.99
Taxes, licenses and fees		28,397.17
Voluntary payments to Indigent members		38,365.00
Loss on operation of printing plant		498.64
By adjustment in book value of ledger assets		16,949.98
Total Decreases in Ledger Assets		1,945,705.76

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets Dec. 31st of previous year	$22,740,275.47
Increase in ledger assets during the year	+ 1,289,888.68
Total—Ledger Assets Dec. 31st of Current Year	24,030,164.15

REFUNDS TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	1,965.85
Total	1,965.85
Paid in cash	151,908.50
Total	153,874.35
Provision for refunds payable in following calendar year	157,500.00
Total	157,500.00
Line 13 of previous year	155,000.00
Total Refunds to Members	156,374.35

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
Valuation Exhibit as of December 31, 1959

TOTAL ADMITTED ASSETS	$23,938,042.07
Reserve for Life Certificates	17,256,301.00
Claims and accrued liabilities	796,802.14
TOTAL LIABILITES	18,053,103.14
Margin of safety to Certificate-holders	5,884,938.93
TOTAL	$23,938,042.07

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1960 was 132.6%

The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1960 for the Mortuary Fund was 64.7%

The rate of interest earned on all funds during the year 1960 was 3.52%

By: DAVID SILVERMAN
(Signed): WOLF, CORCORAN and LINDER (Actuaries)
DMYTRO HALYCHYN, Supreme President
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer

Роковини Крут в Трентоні, Н. Дж.

5-о лютого ц. р., філія ОДУМ-у в Трентоні ушанувала пам'ять героїв, що згинули під Крутами 29-го січня 1918 р.

Реферат виголосив голова філії ОДУМ-у інж. Генадій Кальман. Подавши головні причини упадку уряду УНР, промовець підкреслив героїчну поведінку студентської молоді в боротьбі за визволення своєї батьківщини.

Студентська молодь під Крутами показала свій героїзм українського народу, який ми, молодь еміґрації, мусимо священно вшановувати та вчитись бути на службі своєму поневоленому народові, де б ми не були. Після реферату присутні прослухали вірш, що його прочитав М. Івахненко. Проспівано декілька пісень-сольо, присвячених вищезгаданій трагедії. Пісню-сольо „Виряжала мати сина в бій" виконала Віра Біловус, другу пісню - сольо „Мої далекі рідні села" виконала Маріянна Сухенко. А після сестри Сухенко, Маріянна і Катерина, виконали дует пісню „Рушничок".

Акомпаніямент для солістів виконала на піяно Галя Сидорець.

На закінчення відспівали всі присутні український народний гимн.

І. Г.

● *У Пакістані* появився декрет президента Мохаммеда Аюб-Хана, який вводить реформу подружого закону, опертого на мусульманській вірі.. Надалі не вільно пакістанським мусульманам брати собі другу жінку без згоди на це збоку першої, — не вільно теж чоловікам розводитись без затвердження розводу громадськими чи міськими радами. За порушення нового закону грозять великі грошові і в'язничні кари.

● **Окремий асистент** президента Кеннеді Артур Шлезінґер звітував Президентові, що кубиннсвький прем'єр Фідель Кастро тратить впливи в країнах Латинської Америки. Поза Кубою тільки частина студентів підтримує протиамериканську політику Кастра,. — твердить Шлезінґер.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 20.

М. Макарчук, Кліфтон	$ 8.00
І. Дерик, Менор	5.00
Н. Гілевич, Честер	5.00
А. Рейнарович, Шикаґо	5.00
Е. Дмитренко, Обурн	4.00
М. Гентош, Делано	3.00
М. Куземка, Ню Йорк	3.00
П. Мак, Вадсворт	3.00
О. Термена, Рослиндейл	3.00
В. Андреїв, Давнсвіо	3.00
Л. Мироник, Бруклин	3.00
С. Левкут, Дітройт	3.00
В. Баховський, Шикаґо	3.00
І. Віцур, Гемтремк	3.00
П. Криєюк, Віллард	3.00
Д-р Р. Крупка, Шикаґо	3.00
С. Шуст, Ню Йорк	3.00
В. Горчаківський, Денвер	3.00
Д. Гнида, Бруклин	3.00
Т. Гріченко, Ню Йорк	3.00
Н. Курилюк, Грейт Фолс	3.00
П. Шатун, Бронкс	3.00
І. Дзюба, Клівленд	3.00
М. Мельничук, Филаделфія	3.00
Н. Гладун, Денвер	3.00
Я. Кравчук, Парма	3.00
Т. Рожанковський, Гадсон	3.00
С. Боднарчук, Ню Йорк	3.00
П. Тіцький, Перт Амбой	3.00
А. Дрогомирецький, Фила.	3.00
Ю. Васлій, Геріcбурґ	3.00
Відділ 486 УНС в Сан Франціско	3.00
М. Сорока, Сан Франціско	2.00
о. З. Павлович, Асторія	2.00
І. Енґлот, Бейсайд	2.00
В. Черемшинський, Ню Кенсінґтон	2.00
А. Ройовський, Бруклин	2.00
П. Литвин, Ню Йорк	2.00
В. Зазуля, Лапір	2.00
А. Левкович, Коломбус	2.00
О. Берeжницький, Боффало	2.00
В. Смішкевич, Нюарк	2.00
М. Дорош, Нюарк	2.00
К. Гула, Рікфілд Спрінґс	2.00
М. Гаврищків, Шикаґо	2.00
Н. Вацик, Бруклин	2.00
Г. Редка, Брістоль	2.00
В. Б., Нортгемптон	2.00
Р. П. Чаве, Йонкерс	2.00
О. Запара, Вашинґтон	2.00
П. Яременко, Пасейк	2.00
І. Світ, Ню Йорк	2.00
О. Кушнір, Стемфорд	2.00
Р. Кміцикевич, Шикаґо	2.00
о. М. Угорчак, Мілвіл	2.00
А. Дольницький, Монтреал	2.00
І. Бандура, Бруклин	2.00
А. Угрин, Парма	2.00
М. Вербінський, Клівленд	1.00
І. Маланич, Меріден	1.00
Г. Дзумак, Рочестер	1.00
М. Дидик, Сиракюз	1.00
Т. Сениця, Боффало	1.00
А. Шміґельський, Дкс Гтс	1.00
В. Коровський Пайн Біч	1.00
Г. Кононенко, Бунтон	1.00
С. Балишак, Обурн	1.00
О. Борух, Даніслевіл	1.00
В. Балевич, Ірвінґтон	1.00
Г. Гейзлер, Рочестер	1.00
Г. Мендак, Лорейн	1.00
Інж. В. Яворський, Нюарк	1.00
А. Віхорек, Дітройт	1.00
П. Гаврилів, Гартфорд	1.00
І. Гуменюк, Шикаґо	1.00
Ю. Гнат, Ню Йорк	1.00
А. Грібик, Ню Йорк	1.00
І. Коцюбко, Шикаґо	1.00
В. Маркусь, Елизабет	1.00
П. Танчак, Шикаґо	1.00
А. Кецко, Рочестер	1.00
П. Вацишин, Омага	1.00
В. Мельник, Бренфорд	1.00
П. Ярема, Ню Кестел	1.00
І. Юрків, Филаделфія	1.00
І. Наогольник, Обурн	1.00
Ф. Ніколенко, Шикаґо	1.00
Д. Геріяк, Ансонія	1.00
Т. Вічковський, Гартфорд	1.00
Н. Пециль, Скрентон	1.00
М. Хоменушко, Ірвінґтон	1.00
В. Процик, Гартфорд	1.00
А. Попов, Шерон	1.00
С. Стадник, Шикаґо	1.00
Н. Околіта, Гадлей	1.00
Д. Лукиник, Ню Гейвен	1.00
І. Стриховський, Меррік	1.00
М. Бачинський, Бронкс	1.00
І. Фалат, Олифант	1.00
В. Пирський, Филаделфія	1.00
З. Омецінський, Рочестер	1.00
И. Рімець, Торонто	1.00
М. Романенко, Седл Брук	1.00
Д. Машера, Юньйон	1.00
М. Сидорук, Фултон	1.00
Н. Жирий, Асторія	1.00
П. Гуменич, Бруклин	1.00
П. Пришляк, Гартфорд	1.00
Я. Лисяк, Ембрідж	1.00
І. Новосадло, Рочестер	1.00
Д. Гевко, Дітройт	1.00
П. Головай, Шикаґо	1.00
В. Пристайко, Рочестер	1.00
С. Качерепа, Шикаґо	1.00
А. Радомський, Шикаґо	1.00
М. Табачук, Пасейк	1.00
В. Мисик, Глен Ков	1.00
Д. Бортник, Матапан	1.00
А. Дацишин, Бедфорд	1.00
Б. Сольчаник, Ірвінґтон	1.00
А. Слота, Вашинґтон	1.00
І. Будняк, Фордс	1.00
В. Литвинка, Джерзі Ситі	1.00
А. Василенко, Вартон	1.00
И. Гуцуляк, Балтімор	1.00
С. Грабар, Перт Амбой	1.00
П. Гобиль, Шикаґо	1.00
Д. Гандзюк, Шикаґо	1.00
М. Курилик, Фенікевіл	1.00
М. Качмар, Есбурі	1.00
П. Слободян, Бруклин	1.00
П. Гура, Бруклин	1.00
Митрф. прот. О. Мицик, Честер	1.00
С. Шевченко, Ютика	1.00
Р. Навроцький, Ню Йорк	1.00
М. Ілемський, Нюарк	1.00
А. Чуприн, Тейлор	1.00
В. Вовк, Джерзі Ситі	1.00
С. Колісник, Дітройт	1.00
И. Кузьо, Ню Гейвен	100
І. Овсяник, Бруклин	1.00
М. Каплистий, Роземонт	1.00
М. Хоміцький, Спеонк	1.00
М. Кошів, Дітройт	1.00
М. Бориславський, Честер	1.00
Г. Богун де Ляре, Ню Йорк	1.00
І. Свищ, Питсбурґ	1.00
А. Дзенцьоловський Вестчестер,	1.00
Разом	$ 250.00
Раніше проголошено	$ 4,928.85
Разом	$ 5,178.85

Спорт

Лещетарські змагання УСЦАК відкликані

Згідно з повідомленням, одержаним від КЛК, лещетарські змагання за першість УСЦАК, які мали відбутися в наступну суботу та неділю, 11 та 12 березня ц. р., відкликано з огляду на брак снігу та погоду, яка не передбачає мінімального для переведення змагань опаду снігу в цьому тижні.

Гантер, Н. И. — 11-го лютого. — Карпатський Лещетарський Клюб влаштував в цьому дні свої внутрішньо клюбові змагання у з'їзді-сляльомі для членів КЛК та гостей з Гантеру. В змаганнях взяло участь 12 чоловіків, з яких 8 закінчили обидва з'їзди. Переможцем вийшов В. Шарко („Хіна") — КЛК, виказуючи не лише опанування техніки, але й вміння переїзду воріт, що є основою конкуучасників добре заповідається Ю. Граб, який у першому з'їзді здобув друге місце. Шкода тільки, що не повелося йому закінчити другий з'їзд.

Організатором змагань був О. Слупчинський („Ґоґо"), а суддями Я. Рубель та д-р Рожанковський.

Після змагань більшість спортовців переїхала на гостинну „Союзівку", де вечерею та вечіркою в товариській атмосфері закінчили свою клюбову імпрезу.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ВИСЛІДИ СЛЯЛЬОМУ:

Змагун	Час 1-го З'їзду	Час 2-го З'їзду	Час сляльому
В. Шарко — КЛК	0—57.0	0—50.2	1—47.2
Б. Левицький — КЛК	1—02.1	0—56.2	1—58.3
О. Слупчинський — КЛК	1—11.6	1—03.7	2—15.3
М. Кобзяр — Гантер	1—05.7	1—12.3	2—18.0
С. Льорх — Гантер	1—17.7	1—02.8	2—20.5
Ю. Раковський — КЛК	0—59.4	1—33.2	2—32.6
А. Гайвас — Гантер	1—18.0	1—21.1	2—39.1
М. Сидорак — КЛК	3—09.4	1—11.8	4—21.2
Не скінчили сляльому:			
Ю. Граб — КЛК	0—57.4	——	——
Б. Макаревич — КЛК	——	0—59.9	——
Р. Комарницький —	1—39.0	——	——
Р. Никифорук — КЛК	2—12.0	——	——

„ЛЕВИ" ЗАГРАЛИ ПРЕКРАСНО

„Леви" — „Іґелс" 1:1 (1:1)

Шикаґо, 26-го лютого. — „Леви" справили 2,640 глядачам в закритій залі Арморі дуже милу несподіванку, ремісуючи з чемпіонами сімкового турніру польською дружиною „Іґелс" 1:1. „Леви" з новим нападом Коханюк, Караван і Лоско, заграли концертово, особливо в перших п'яти мінутах, коли атакували ворота противника з усіх сторін. Вже в першій хвилині ветеран та тренер Юрій Коханюк здобув ведення для „Левів" гарним стрілом. В перших п'яти хвилинах поляки „не могли дихати" і боронилися розпучливо та зі щастям. Тоді гра „Іґелс" була спаралізована і наші перевищали їх на цілу клясу. Обидві дружини грали дуже гарно і чисто, так що недаром ці дружини, вважають за найкращі технічно дружини, Вищої Ліґи. Ці змагання були найкращими з цілого 7-го турніру. „Іґелс" перемагали всіх противників високим вислідом і тільки одинокі „Леви" відібрали їм точку.

„Іґелс" ще перед цими змаганнями мали запевнене першенство турніру, бо „Словаки" на другому місці мали чотири втрачені точки. „Леви" мали дуже добрі шанси на чемпіонат, але несовісне рішення лінійного судді в змаганнях зі „Словаками" принесло „Левам" втрату точок, а далі дискваліфікацію Стахровського і заламання дружини в наступній грі, яку вони програли з „Грін Вайтс" 0:1. „Леви" врятували свій престиж перед публікою, Ліґою, та суддями цими останніми змаганнями з „Іґелс", де вони показали всім, що навіть у складі без Стахровського, Снилика і Маркевича вони є найкращою дружиною й правдивими чемпіонами турніру.

Цієї ж неділі відбулися українські дербі в залі поміж нашими найменшими „Левенятами" і „Криленятами".

Обидві дружини грали гарно та завзято і залишили приємне враження на глядачах. Старша в досвіді дружина „Крил А" перемогла юнаків „Левів" 2:1. Гарну гру та спортову поведінку „Левів" треба завдячувати тренерові та опікунові юнаків Омелянові (Мільові) Банахові, футболістові першої дружини „Левів".

В неділю 26-го лютого „Леви" програли півфінальні футбольні змагання стейту за Відкриту Чашу ЗДА з одинадцяткою „Швабен" вислідом 1:5. Після цієї програної зустрічі у Віннемак Парку „Леви" відпали від дальших гор за Чашу. Одинокі ворота для „Левів" здобув Олександер Терлецький.

Петро Головатий

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ЗДОБУВАЄ ПЕРЕМОГУ, УСК НЕРШПЕНУ

„Чорноморська Січ" висунулася на чоло показника А кляси Футбольної Ліґе Стейту Ню Джерзі після перемоги, яку вона здобула над Мадярами з Вудбрідж минулої неділі на своєму грищі в Ньюарку. Переможені вислідом 3:1 Мадяри вели досі в цій групі Футб. Ліґи. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Луценко, Шпон і Кералі. УСК Ню Йорк закінчив свою чергову зустріч за першість „Великої Десятки" Нім. Американської Футбольної Ліґи нерішеною 2:2. Після завзятої, але фер гри, УСК Ню Йорк та італійська дружина „Джуліяна" поділилися точками. Цю нерішену в минулонедільних змаганнях можна вважати успіхом УСК-у, бо змагання відбувались на грищі Джуліяни в Брукливі, а попередню зустріч з цим клюбом УСК програв на своєму грищі. Двоє воріт для УСК-у здобув В. Чижович.

Український легкоатлет Валерій Брумель здобув минулої п'ятниці в Медізон Сквер Ґардені в Ню Йорку світовий рекорд у стрибку вгору вислідом 7 стіп і 3.5 цаля. Досі непризнаний як рекорд є вислід Брумеля осягнений в Ленінґраді 7 стіп і 4.5 цаля. Американська репрезентація гаківки досі програла всі три зустрічі світових першенств у Швайцарії. Програла вона з Сов. Союзом 13:2, Чехословаччиною 4:1 та Канадою 7:4. В цих трьох змаганнях мимо високих програних пописувався воротар ЗДА Том Юркович. Кандидатами на першуна світу в цих грах є Канада та Совєтський Союз.

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

Підготовка до наступного созону Міжнародної Футбольної Ліґи, який почнеться 17-го травня в Ню Йорку на Польо Ґравндс, проходить приспішеним темпом. Вже узгіднено участь наступних закордонних клюбів у змаганнях Міжнародної Футбольної Ліґи: Банґу — Бразилія, Кілмарнок — Шкотія, Евертон — Англія, Айнтрахт — Франкфурт — Німеччина, Безіткас — Туреччина, Динамо — Румунія, Конкордія — Канада та Ню Йорк — ЗДА в першій групі і Монако — Франція, Червона Зоря — Юґославія, Дукля — Чехословаччина, Барсельона, — Еспанія, Рапід — Австрія, Шамрок Роверс — Ірляндія, другий, ще не вибраний репрезентант Канади, та ще одна досі не вибрана дружина правдоподібно з Европи.

Розгривки вітбуватимуться в Ню Йорку на Польо Ґравндс (23 гри) та в Монтреалі, Канада. Перша група розіграє свої змагання між 17 травня і 18 червня, а друга група від 25 червня до 29 липня. Дві фінальні гри поміж чемпіонами першої та другої групи відбудуться 3 серпня в Монтреалі та 6 серпня в Ню Йорку. Успішний сезон попереднього року дає надії, що цьогорічні розгривки Міжнародної Футбольної Ліґи із збільшеним числом клюбів здобуде ще більшу популярність для футболу в ЗДА та Канаді. в. с.

Ukrainian National Association & "Svoboda" Ukrainian Daily

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Українці в Німеччині і Франції"** — документальні фільми під такою назвою будуть висвітлені під час щотижневого вечора Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку в п'ятницю дня 10 березня ц. р. Фільми зроблені Леонідом Полтавою і він же буде висвітлювати і пояснювати їх. Початок о год. 8-ій веч.

● **Виставка малярських праць Віктора Цимбала і скульптур Сергія Литвиненка** продовжена — з огляду на велику кількість бажаючих її оглянути — до неділі дня 12-го березня включно. Виставка відбувається в Українському Інституті Америки і відкрита від год. 2-ої по полудні до год. 8-ої веч., кожного дня.

● **$ 1,000, а не $ 100.** — В ч. 37 „Свободи" в рубриці „Вісті Наукового Товариства ім. Шевченка" подано помилково, що д-р Е. Омельський з Атенс, Огайо, пожертвував на НТШ суму сто долярів. Цю друкарську помилку оцим спростовується: д-р Е. Омельський пожертвував одну тисячу долярів на цілі НТШ.

● **З минулого карнавалу".** У підписі до світлини „З минулого карнавалу — Дебютантки на Вечерницях „Червоної Калини" в Ню Йорку, „Свобода" ч. 40 з 3 березня ц. р., внаслідок друкарської помилки подано, як „кавалера" п-ни Раї Вейс з Ню Йорку, Ореста Лушкевича. Має бути Орест Мушкевич.

У Вашинґтоні відбулася „інавґурація" президента Лінкольна

Вашинґтон. — В рямках відзначування 100-річчя Громадянської війни у Вашинґтоні 4-го березня відбулася „інавґурація" президента Абрагама Лінкольна, ролю якого відограв актор Джан Чарлз Коллісон. Сто років тому під час дійсної інавґурації Лінкольна була холодна погода, і тому в параді брали участь тільки 10,000 осіб. Цього року погода була гарна, і 20,000 юрба приглядалася цій інсценізації інавґураційної паради з 1861-го року. Відомий поет Карл Сандбурґ говорив про значення Лінкольна в історії ЗДА. 79-річний спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн допоміг 83-річному поетові зійти зі сходів Капітолю. Ця церемонія тривала одну годину, їй придивлялося багато дітей і негрів, за волю яких боровся президент Лінкольн 100 років тому.

Сенат прийняв законопроєкт про створення 73-ох нових суддейських етатів

Вашинґтон. — 3-го березня Сенат більшістю всіх присутніх голосів проти одного прийняв законопроєкт про організацію 73-ох нових федеральних суддейських етатів, з чого 10 етатів припадає на апеляційні суди, а 63 на округні. Перед прийняттям цього проєкту Сенат збільшив первісне число федеральних суддів з 71-го до 73-ох. В Сенаті були присутні 23 сенатори, і 22 з них голосували за прийняття проєкту, тільки сенатор С. Дворшак був проти. Голосування могло відбутися, хоч не було теоретично потрібного числа сенаторів — 51, бо ніхто не противився тому, щоб таке мале число сенаторів вирішувало цю справу. Подібний проєкт є в Правничій Комісії Палати Репрезентанів, яка при кінці цього місяця має його переслати на затвердження Палати. Це найбільше число нових суддейських становищ, яке колинебудь було вирішуване в Конґресі.

Державний департамент влегшує приїзд туристів до ЗДА

Вашинґтон. — 4-го березня державний департамент видав розпорядження амбасадорам за кордоном, щоб не вимагали від туристів виповнювання довгого квестіонара FS—257 перед приїздом до ЗДА. Ця справа викликала невдоволення в чужих туристів і спричиняла те, що вони не радо їздили до ЗДА на тимчасові відвідини. Зліквідування цього довгого квестіонара, на якому були образливі для туристів запити, має збільшити число закордонних туристів в цій країні, і одночасно зліквідує бюрократизм в американських амбасадах, на який нарікали чужинці, бо не бачили його в амбасадах інших держав. Відтепер чужі туристи мусітимуть виповнити квестіонар, в якому є рубрики: прізвище, адресу, дату і місце народження, вагу, висоту тіла та дальший опис особи і про час, на як довго має бути важна віза. Місцеві американські консуляти будуть вирішувати справу віз чужинцям, але будуть це робити ліберальніше, як воно було досі.

● **У Трієсті** прийшло в минулому тижні до сутички між поліцією і 3,000 страйкуючих портових робітників. Було ранених коло 50 робітників. Поліція вживала спершу слізьного газу для розпорошення демонстрантів, потім стріляла понад їх голови.

3,200 осіб в Ню Йорку оваційно вітали консервативного сенатора Ґолдвотера

Ню Йорк. — 3-го березня сенатор - консерватист Беррі Ґолдвотер промовляв до 3,200 осіб, головним чином молоді, у великій залі Менгеттен Сентер, а 6,000 осіб мусіли відійти з-під залі, бо поліція не дозволила входити до залі з огляду на публічну безпеку. Сенатор Ґолдвотер говорив про хвилю консерватизму, яка „стає політичним феноменом нашого часу". На думку арізонського сенатора ніхто не знає теперішньої сили консерватизму, ані його потенціяльної сили в майбутньому, але „щось є в русі, що може драстично змінити курс нашої країни". Сенатор Ґолдвотер промовляв на зборах молодих консерватистів, які називаються Молоді Американці для Оборони Волі. Молоді консерватисти мали вшанувати конґресмена Френсіса Волтера, голову Палатної Комісії в справах протиамериканської діяльности, проти чого демонстрували 150 пікетувальників, які є членами Комітету, що домагається скасування цієї Комісії. Поліція не перешкаджала цій демонстрації, о год. 8:15 по полудні наказала замкнути двері до Мангеттен центру, де всі місця були зайняті прихильниками сенатора Ґолдвотера.

Читайте щоденник „Свободу"

ТАРЗАН, ч. 4612. Таємнича здобич.

Минали дні, і в глибині джунґлів Тарзан - мавполюд полював на харчі...

Він підповз крадькома до оленя, що пасся... І скочив!

Він присівся, щоб поббенкетувати, але нагло його стурбували хижаки, які сварилися над таємничою здобиччю.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

СЕРЕДА 8-го БЕРЕЗНЯ 1961

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.Дж. — Місячні збори Б-та св. Ів. Хрестителя, Відд 270 о год. 7-ій веч. у Народному Домі при 90-96 Фліт вул. і Овкленд Ев. — Ф. Савчук, секр.

П'ЯТНИЦЯ 10-го БЕРЕЗНЯ 1961 р.

НЮАРК, Н. Дж. —Місячні збори Т-ва Зап. Січ, Відд. 371, о год. 8 веч. в Січовому Домі. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 155, о год. 7-ій в УНДомі при 760 Стейт вул. — Іван Будняк, секр.

СУБОТА 11-го БЕРЕЗНЯ 1961 р.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Річні Збори Т-ва „Мир", Відд. 324 о год. 7-ій веч. — Ів. Струк, секр.

НЮ ЙОРК, Н.Й. — Місячні збори Відд. 204 в УНДомі, 140 Друга Евню, заля ч. 25. — В. Гасій, секр.

НЮАРК, Н. Дж. —Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд.219 о год. 7-ій веч. при 675. Савт 19-та вул. Залеглі вкладки присилати чеками або моні ордер-ами до секр., Mrs. Mary Yourow, 325 Smith St., Newark, N.J. — В. Ткач, предс.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні збори Б-та св. ап. Петра і Павла, Відд.220 о год. 7:30 веч .в кафетерії парафіяльної школи при 4950 Савт Полайна вул. — Управа.

Студійна (Каледжова) Грамота Українського Народного Союзу запевнить вашим дітям високі студії, а з ними краще й багатіше життя! Не зволікайте зі забезпеченням ваших дітей!